

Lysakervassdragets venner

FØDNYTT – 45

Høyspenning om ledninger Lysejordet og akebakken stenges?

NVEs høring om alternativer for å bringe mer strøm fra Hamang til Smestad samlet inn over 250 uttalelser. Et overveldende flertall kom fra småhuseiere og sameier i østre Bærum som ble mobilisert mot master. Bærum kommune la en privat analyse av samfunnsgevinst til grunn i sin uttalelse for kabel i bakken. Der hvor det kan gjøres ved grøfting, er dette en bra løsning. Men for strekningen Hagabråten til Smestad kreves det tunnel eller rør lagt dypt under Lysakerelva. Statnett foreslår da at en tunnel graves fra et tverrslag på Lysejordet.

Nesten alle uttalelser antar at Statnetts løfte om riggområdet på sletta og kjøreveien i akebakken tilbakeføres "så godt det praktisk lar seg gjøre", betyr at Lysejordet blir som før. I søknaden ble selve tverrslaget omtalt som "midlertidig", som om tunneler lar seg fjerne!

Kabel i tunnel er overfladisk belyst i søknaden. Statnett foretok noen enkle borer i 2016 uten å sondere selve berggrunn. LvVs femsiders uttalelse viser til vesentlige hull i søknaden som medfører millioner i ekstra kroner i forundersøkelser. Kostnader til en fullverdig tilbakeføring av Lysejordet innebærer ytterligere hundrevis millioner ekstra til foring av tunnelene for å opprettholde dreneringsmønster. (Se s. 2)

LvVs omfattende høringsuttalelse høstet gode ord. Vi fikk også Bydel Ullern, i sin uttalelse i kommunens interne høring, til å utdype skaden kabel i tunnel påfører bydelen. Men det hjalp lite. I motsetning til Bærum behandlet ikke Oslo kommune saken politisk før uttalelsen ble sendt inn.

Tross det massive politiske mønstring, er det likevel få i de tekniske etatene som ønsker en tunnelloøsning. Det er bedre prosjekter å bruke menneskelige ressurser på enn å gjemme kabler vekk bare for syns skyld. På bakken er strålingen fra luftledninger mindre enn fra baderomsgulvet!

Statnetts fremstilling av master over Ullernåsen.

Saker på andre sider:

Lysejordets skjøre grunn
Årsmøtet og heftelansering

Mustad i Bærum
Sollerudstranda
Oslo Elveforum 20 år
Førnebubanen

Lysejordets skjøre grunn

Den brede sidedalen til Lysakerelva med den flate sletta i bunnen og en gresskledd bakke opp mot Vækerøveien er blitt til takket være en særegen geologi. Dalens retning skyldes de tektoniske kreftene som skjødde 450 millioner år gamle sedimentlagene sammen da gamle kontinentet Baltica med Norge kolliderte i silur- og devontiden med Laurentia med Grønland og Canada. Dalens retning er en fortsettelse av ryggene som er så karakteristisk for østre Bærum. At lagene akkurat her ble lett tatt av isen skyldes bl.a. at de ikke var blitt varmet opp av magma da Ullernåsens vulkan var aktiv. Magma trengte seg opp på begge sider av dalen, og kan ses i dag langs turveien nordover fra Ullern mølle og langs den gamle kjerreveien mot Kvernfareet.

Etter at isen hadde gravd vekk det løsere fjell, lå det en dal helt fra Vækerøveien i nord til Wilses vei i sør. Da isen forsvant, trengte havet inn. Sediment ble lagt ut i havet mens landet steg. Da stigningen var kommet i en høyde slik at Lysejordets sletta lå nær havnivået, var dalen blitt en bukt innerst i en fjordarm. Bukten var nesten lukket av en magmagang, den som krysser Lysakerelva nedenfor gangbrua på Lysejordet. I bukten fikk tidevannet jevnet ut sedimentene.

Etterhvert som landet steg videre, gravde elva bort de løse havbunns-sedimenter. Elva ble dirigert mot vestsiden av sletta av en lang og mektig magmagang som strekker seg helt fra Montebello til Haslum. Samtidig begynte små sidebekker å lage sine løp i dalen på østsiden av sletta. Tilslaget var ikke stort, så bekkedalene forble beskjedne, bortsett fra i sør-enden av sletta der bekken vasket alt av sediment ut i elva. Hvorfor vasket ikke vannet vekk hele sletta? Jo, den markante magmagang ved turveien mot Kvernfareet beskytter sletta. Den dirigerer både avrenningen og grunnvannsstrømmen nordover slik at de ikke renner ut over sletta.

Det er derfor Statnetts plan er så bekymringsfull. Den forutsetter at en tverrslagstunnel skal sprenges gjennom denne tredje magmagangen. Da frigjøres avrenningen og grunnvannet til å renne ned på sletta. Da vil det ikke gå lang tid før det blir et bekkeløp tvers over. Med mindre tunnelen fores over en lengre strekning.

Statnetts grunnundersøkelser sommeren 2016 omfattet ikke magmagangene eller grunnvannsstrømmer. Den kartla kun sediment-tykkelsen over fjell for å vite hvor dypt tunnelen måtte legges. Data gir oss et klart bilde av hvordan Lysejordet var, da isen først smeltet bort, men de gir oss ikke noe tegn på hvordan Lysejordet kan tilbakeføres dersom en tverrslagstunnel først graves.

Årsmøte 30. mars

Hold av datoen for en spesiell anledning! Etter årsmøteforretningen er avsluttet, skal vårt hefte *Lysakerelva* lanseres. For kvelden har prof. Terje Tvedt entusiastisk sagt ja til å komme og snakke om vår elv i den store sammenhengen. Terje kjenner Lysakerelva godt fra oppveksten.

Innkalling

Årsmøte i Lysakervassdragets venner

Storsalen, Samfunnshuset Vest mandag 30. mars kl 1830. (merk tiden!)

Dagsorden:

- 1:** Velkomst og konstituering
Valg av møteleder, referent, underskrivere av møteprotokollen
- 2:** Godkjenning av innkallingen
- 3:** Meldte forfall
- 4:** Styrets årsmelding for 2019
- 5:** Regnskap og budsjett
- 6:** Innkomne forslag
Styret foreslår 13 endringer i LvVs vedtekter fra 2005.
(Endringene samt de gamle og foreslåtte vedtekter er lagt ved)
- 7:** Utgående styremedlem: Paal Eide
- 8:** Valg
Styreleder
Styremedlemmer
Revisor
Valgkomité

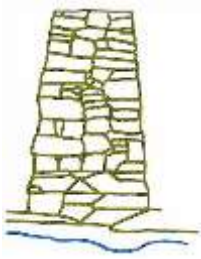
Pause med kaffe/te, kaker og hygge

Kl 1930:

Presentasjon av heftet *Lysakerelva*, med prof. Terje Tvedt

Medlemmer med årskontingent (kr. 100,-) for 2020 innbetalt til kontonummer 6051 06 32292 innen 26. mars kan hente sitt eksemplar på kvelden. Ellers blir heftet til salgs for kr 150,- med ett års medlemskap inkludert.

Vel møt til en spennende kveld!

Lysakervassdragets venner

Mustad nå også i Bærum

Mustads forslag om utbygging på begge sider av Lysakerelva med boliger til flere tusen mennesker pluss forretningsstrøk har fått Oslos kommunale etater til å se nøyere på skolebehov og bygningsmengden. De ber også om at Lysakerelva fra Jar til Lilleaker tas med i et nytt planprogram som er ute til høring.

Samtidig er Mustad i samtalene med Bærum kommune om Granfos.

Tross løfter om forbedring med snøbrøyting ble det også i år lempet snø nedover elvebredder i både Oslo og Bærum.

When will they ever learn?

When will they ever learn.?

Pete Seeger 1955

Sollerudstranda

Oslo VAV holdt informasjonsmøter om Huseby vannbehandlingsanlegg (VBA) og spesielt om anleggstiden som kommer til å plage naboer både ved Huseby, langs Makrellbekken ved Smestad og ved Frantzebråten.

Det er tvil om tunnelen til Sollerudstranda . Det er nemlig knapt med høyde mellom svillene til Drammensbanen og tunneltaket til Fornebubanen. Massene fra utgraving skulle med transportbånd til lekter i Lysakerfjorden. Tunnelen kan i stede bli gravd kun for å tømme råvannet fra testing av VBA. Vannet er fra Holsfjorden som har hatt lakseparasitt.

Oslo Elveforum feires

2020 er det tjue år siden OE ble stiftet med utgangspunkt i Miljøprosjektet Ljanselva og Miljøforeningen Akerselvas venner. Det var OEs *primus motor* Tor Holtan-Hartwig som oppfordret til å stifte LvV, og han ga mye hjelp i oppstartsfasen.

Oslo kommune setter pris på OEs virksomhet og har satt av tid til en feiring på Rådhuset 25. februar.

Det er få av de første medlemmer i OEs styre som er fremdeles med oss. På <https://www.osloelveforum.org/> har nåværende leder Per Østvold lagt ut et intervju med en av dem, Karsten Sølve Nilsen. Det er fascinerende lesning.

Grini mølle

Eieren av Grini mølle er i kontakt med Bærum kommune om en utbygging med leiligheter og garasjeanlegg. Forslag går ut på to ekstra etasjer på det fra før femetasjes bygget, men hengebalkonger på alle vegger! Vi får se om kommunen tar forslaget inn til nærmere vurdering. Det er mange grunner til å tvile på om dette er et passende sted for boliger, eller om veien Grindammen tåler mer trafikk.

Fornebubanen

skal nå graves dypt under Lysakerelva, og det frigjør elvebredden på Bærumssiden. LvV presser på for at noe av fyllmassene fjernes for at turveien kan legges lavere. Dette bidrar også i flomhåndtering.